

ЗВ'ЯЗОК СТАТИСТИКИ З ІНШИМИ НАУКАМИ

Статистика, як наука, що вивчає закономірності процесів суспільного життя в конкретних умовах місця і часу, за допомогою певної системи категорій, понять і показників на основі масових даних дає цим процесам об'єктивне і точне числове вираження. В цьому її відмінна риса як науки, в цьому її особливість порівняно з іншими суспільними науками. Статистика – це суспільна наука, яка вивчає кількісний бік масових суспільних явищ і процесів із врахуванням їх якісного змісту, місця і часу перебігу [1,4].

Попри те, що статистика у вивченні кількісної сторони суспільних явищ активно функціонує як окрема наука, вона тісно пов'язана з іншими науками. Вона дає об'єктивне зображення розвитку суспільних явищ в конкретних історичних умовах за допомогою таких наук як економічна теорія, математика, економіка, макроекономіка, агрономічна наука, інформатика та навіть філософія. Висновки цих наук статистика використовує для більш раціонального застосування статистичних методів дослідження.

Теоретичною основою статистики є економічна теорія, яка ґрунтується на політичній економії. Для того, щоб правильно вивчати кількісний аспект суспільних явищ, потрібно знати природу і суть цих явищ, а пізнати їх можна тільки за допомогою положень економічної теорії. Слід зауважити, що не тільки статистика використовує положення, встановлені політичною економією, але й остання, широко використовує положення, факти і висновки, встановлені статистичним дослідженням [2].

У статистиці застосовуються класичні розділи математики. Вона відіграє важливу роль у розвитку статистики, яка набула особливого змісту в сучасних умовах у зв'язку з широким застосуванням математико-статистичних методів у економічному аналізі, автоматизацією процесів збирання, збереження, передачі та обробки статистичної інформації і розвитком обчислювальної техніки, за допомогою якої стало можливим ставити і вирішувати найскладніші завдання. Це дає можливість поглибити аналіз інформації і зробити його більш оперативним.

Статистичний аналіз даних за минулий період дає змогу виявити невикористані резерви, які мають бути враховані при плануванні економічних показників для прийняття ефективних управлінських рішень.

Статистика також має тісний зв'язок із макроекономікою, яка використовує методи економіко-математичного моделювання, що перетворює її у точну науку, дозволяє перейти від якісного до кількісного аналізу економічних явищ, процесів та закономірностей, які відбуваються в економіці держави [3].

Досліджуючи вплив певних агротехнічних заходів на урожайність, статистика спирається на досягнення агрономічної науки, а сільськогосподарські і біологічні науки широко використовують статистичні методи для обробки результатів експериментальних досліджень.

Не можливо прогнозувати і розвиток теорії інформатики без використання статистичних даних. Застосування сучасної обчислювальної техніки дає змогу істотно розширити впровадження математичного апарату і значно швидше отримати тільки якісні результати дослідження.

Тісний взаємозв'язок існує між статистикою та філософією, яка за допомогою своїх законів і категорій розкриває природу, сутність та закони розвитку суспільства, а також стадії та форми, які вони проходять на своєму історичному розвитку. Ними обов'язково необхідно керуватися при статистичному дослідженні, якщо ми бажаємо одержати вірогідне знання [5].

Методичні положення статистики використовують інші суспільні науки, доповнюючи її зміст, і у своєму розвитку формують основу управління розвитком цих наук та суспільством в цілому.

Статистика має велике значення і для планування загальних засад суспільного розвитку. Планування має охоплювати усі сфери життєдіяльності суспільства. Статистика потрібна як для розробки цих планів, так і для оцінки їх ефективності, якості роботи, особливо для прогнозування результатів суспільного розвитку.

Усе наведене дає можливість зробити висновок, що статистика тісним чином пов'язана з усіма науками, які вивчають закономірності суспільно-економічного життя держави, окремих спільнот і окремої людини.

Список використаної літератури:

1. Курс лекцій з дисципліни «Статистика». Частина 1. Теорія статистики: В.П. Сторожук, О.В. Кустовська, Є.І. Ткач, І.М. Шост та ін.; За ред. Є.І. Ткача – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 224 с.

2. Мармоза А.Т. Теорія статистики [текст] підручник / А.Т. Мармоза – 2-ге вид.перероб.тадоп. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 592 с.

3. Лагутін В.Д. Макроекономіка. Тема 3. Теорія макроекономіки і макроекономічної політики [Текст] : Підручник / В. Д. Лагутін // Економічна теорія : Науковий журнал. - 2007. - N2. - С. 94-106

4. <https://uk.wikipedia.org>

5. Кальман О.Г. Правова статистика: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти. — Харків: Право, 2004. - 304 с.